

7. Калениченко Р. А. Психологія бізнесу: навч. посібник / Р. А. Калениченко [та ін.] ; Держ. податк. ун-т, Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Ірпінь : ДПУ, 2023. 269 с.

8. Державний стандарт профільної середньої освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 р. № 851.

Голіяд І. С.

кандидат педагогічних наук, доцент,
старший науковий співробітник відділу технологічної освіти,
Інститут педагогіки НАПН України

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ МЕХАНІЗМИ ВІДДІЛУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ІДЕЙ НУШ

Організаційно-методична діяльність відділу технологічної освіти НАПН України є ключовою ланкою у трансформації технологічної та педагогічної вищої освіти відповідно до концептуальних засад Нової української школи. Механізми цієї діяльності охоплюють комплекс взаємопов'язаних організаційних, науково-методичних, координаційних і контрольних-аналітичних процесів, спрямованих на наукове забезпечення підготовки майбутніх учителів технологій.

Науково-організаційне забезпечення реформи є одним із ключових напрямів діяльності відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, який виконує функції центральної наукової структури, відповідальної за формування стратегічних орієнтирів впровадження Концепції Нової української школи у сферу технологічної та педагогічної освіти. У цьому контексті відділ забезпечує наукове підґрунтя реформ, створюючи умови для модернізації змісту підготовки майбутніх учителів технологій відповідно до сучасних освітніх і виробничих тенденцій. Це розроблення наукових концепцій і моделей, які визначають змістові та методичні пріоритети технологічної освіти. Відділ здійснює створення концептуальних моделей інтеграції принципів НУШ у підготовку педагогічних кадрів, приділяючи особливу увагу впровадженню STEM-підходів, міжпредметних зв'язків, проєктно-технологічної діяльності та практикоорієнтованих методів навчання. Важливим аспектом є також визначення структури професійних компетентностей учителя технологій, що відповідають вимогам НУШ та сучасним технологічним трендам.

Не менш значущим механізмом є *координація наукових досліджень*, спрямованих на оновлення змісту і технологій підготовки фахівців технологічної галузі. Відділ організовує і супроводжує виконання цільових науково-дослідних робіт у закладах освіти, зокрема досліджень, спрямованих

на модернізацію освітніх програм, оцінювання ефективності інноваційних методик та побудову сучасних освітніх середовищ. Особливу увагу приділено координації пілотних проєктів, у межах яких апробуються новітні педагогічні інструменти – використання цифрових платформ і технологій для організації навчання, моніторингу результатів та підтримки проєктно-технологічної діяльності. Науково-організаційна діяльність відділу виступає системним інструментом упровадження реформ НУШ у технологічну освіту, забезпечуючи наукову обґрунтованість, інноваційність та методичну цілісність трансформаційних процесів.

Науково-методичне забезпечення впровадження НУШ є одним із провідних напрямів діяльності відділу технологічної освіти НАПН України, що забезпечує модернізацію змісту та інструментів підготовки майбутніх учителів технологій відповідно до компетентної парадигми Нової української школи. Цей процес охоплює створення навчально-методичних ресурсів [2], адаптацію сучасних педагогічних технологій та комплексну підтримку викладачів закладів вищої освіти.

Відділ технологічної освіти здійснює створення багаторівневого методичного забезпечення, яке включає типові та модельні навчальні програми [2], зорієнтовані на реалізацію компетентної моделі НУШ. Значна увага приділяється підготовці методичних рекомендацій з організації проєктно-технологічної діяльності, спрямованої на розвиток конструктивного, технологічного й інженерного мислення здобувачів освіти. Важливою складовою методичного забезпечення є матеріали, спрямовані на розвиток графічно-інженерної компетентності. Вони охоплюють використання графічних зображень відповідно до стандартів ISO, застосування сучасних 2D/3D-графічних редакторів, а також алгоритмізацію візуального моделювання як складової освітнього процесу.

Важливим напрямом є *адаптація педагогічних технологій* НУШ до умов підготовки майбутніх учителів технології. Відділ забезпечує впровадження технологій інтегрованого навчання, зокрема STEM- та STEAM-підходів, які посилюють міжпредметність і практикоорієнтованість освітнього процесу. У методичну систему впроваджуються методи проблемно-пошукової діяльності та проєктні технології, що формують здатність студентів до творчого розв'язання професійних завдань. Значну увагу приділено використанню цифрових освітніх платформ, сервісів аналітики, а також VR/AR-середовищ, які розширюють можливості моделювання технологічних процесів і створюють умови для занурення в симульовані виробничі ситуації.

Важливою частиною діяльності відділу є *науково-методична підтримка викладачів закладів вищої освіти*, які забезпечують реалізацію модернізованого змісту технологічної освіти. У цьому напрямі проводяться методичні семінари, школи педагогічної майстерності, тренінги та вебінари, спрямовані на підготовку викладачів до застосування інноваційних інструментів навчання. Для підтримки освітнього процесу створюються

цифрові методичні кейси з готовими навчальними сценаріями, зокрема з використанням графічних редакторів, цифрових лабораторій, проєктних середовищ. Науково-методичне забезпечення, яке здійснює відділ, створює цілісну основу для ефективного впровадження НУШ у технологічну вищу освіту, формуючи сучасний інструментарій і методичну культуру педагогів нового покоління.

Відділ забезпечує організаційну взаємодію між ключовими інституціями, що є важливою умовою ефективного впровадження НУШ у сфері технологічної освіти. У співпраці з МОН, закладами вищої освіти та професійними спільнотами співробітники відділу беруть участь у розробленні державних стандартів і методичних рекомендацій, надають експертно-аналітичний супровід оновлення курсу «Технології» та координує діяльність університетських кафедр, які здійснюють підготовку майбутніх учителів технологій.

Інноваційним напрямом роботи є *розвиток кластерної моделі* технологічної освіти. Відділ сприяє створенню освітньо-науково-виробничих кластерів [1], що поєднують заклади вищої освіти, виробничих стейкхолдерів, наукові установи, методичні центри та пілотні заклади загальної середньої освіти. Така модель забезпечує практикоорієнтовану підготовку майбутніх учителів, їхнє стажування у реальному виробничому середовищі, а також розвиток підприємницьких, дизайнерських і технологічних компетентностей.

Відділ здійснює *комплексний моніторинг, експертизу та аналітичний супровід* упровадження НУШ у сфері технологічної освіти. До його завдань належать експертиза освітніх програм і методичних матеріалів, аналіз ефективності впровадження цифрових засобів, STEM-компонентів і нових педагогічних технологій, а також оцінювання рівня сформованості ключових компетентностей у здобувачів спеціальності А4. Невід'ємною частиною є участь у всеукраїнських експериментальних та інноваційних проєктах, експертиза оновлених шкільних підручників, оцінювання їхньої графічної складової на предмет відповідності міжнародним стандартам та вимогам професійної підготовки вчителя технологій.

Окреме місце в діяльності відділу посідає підтримка цифровізації [4] та розвиток інженерно-графічної підготовки майбутніх учителів технологій. Відділ упроваджує сучасні цифрові графічні інструменти, зокрема платформи для 2D/3D-моделювання, системи технічного креслення відповідно до стандартів ISO, VR-лабораторії та симулятори виробничих процесів. Графічна складова розглядається як базовий компонент технологічної творчості, важливий інструмент проєктування, моделювання та роботи з робототехнікою і конструкторськими системами. Вона є методичним ресурсом для розроблення освітньо-технологічних проєктів та формування здобувачів основ інженерного мислення.

Завдяки інтеграції науково-методичних, організаційних та цифрових механізмів діяльність відділу забезпечує узгодженість політики НУШ із

підготовкою педагогічних кадрів, сприяє оновленню змісту технологічної освіти у вищій школі та підвищує рівень цифрової, інженерної й графічної культури майбутніх учителів. У результаті формується сучасна модель педагогічної діяльності, орієнтована на практику, інновації, проектування та ефективно використання цифрових технологій.

Висновки. Діяльність відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України створює наукове підґрунтя для інтеграції ідей НУШ у підготовку педагогічних кадрів у галузі технологічної освіти. Поєднання компетентнісного підходу, цифровізації, графічної та проектно-технологічної підготовки формує сучасну модель підготовки майбутніх учителів технології. Перспективи розвитку пов'язані з розширенням кластерної взаємодії, цифрових графічних інструментів та науково обґрунтованих методик, що забезпечить інноваційний характер технологічної освіти в Україні у найближчі роки.

Список використаних джерел

1. Голяд І., Тропіна М. Трансформація освіти: інноваційно-освітній кластер як каталізатор розвитку висококваліфікованих фахівців технологічного профілю / розділ монографії: *Багаторівнева система підготовки педагогів профільного і професійного навчання в умовах освітньо-науково-виробничого кластера* / за ред. Л. В. Сліпчишин. [Електронне видання]. К.: УДУ імені Михайла Драгоманова. 2025. 436 с. С. 8–45.
2. Туташинський В.В. Технології сучасного виробництва: навчальний посібник / [Електронне видання]. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021. 155 с.
3. Туташинський В.І. Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. / [Електронне видання]. Київ, 2023. 30 с.
4. Iryna Holiiad, Vasyl Tutashynskyi, Anatolii Tarara Didactic conditions for the formation of students' digital competence in the process of obtaining technological education in gymnasiums and lyceums. Digital Transformation of Education: Challenges and Prospects : Monograph / Institute of Pedagogy of NAES of Ukraine; ed.: O. Topuzov, M. Holovko, I. Tverdokhlib, Z. Sharlovych, K. Ladonia. – [Electronic edition]. Lomza–Kyiv, 2025. 344 с. С. 94–107.